

● תורכיה תציע את תיווכה, לפתרון סיכסוך ישראלי-ערבי. אחרי שממשלת תורכיה החליטה לאחרונה להבהיר לערבים כי אינה מתכוונת לנתק את יחסיה עם ישראל וכי היא רוצה לנקוט בקו נייטרלי בסיכסוך זה, יציע הגנרל ג'מאל ג'רסל בפומבי, את שירותו כמתווך בין שני הצדדים.

● צמיה התחזקות מסוימות של ארצות-הברית במרצה. שינוי זה יבוא כתוצאה מניסיונותיו של גמאל עבד אלנאצר לזרום הקמת גוש שליש, נייטרליסטי. לשם כך תנסה מדיניות החוץ הרעמית להפגין מתנות יתר

ביחסיה עם הגוש הסובייטי, כדי לזכות בתמיכתו של ג'והארלאל נהרו, שיחסו אל הקומוניסטים התקרר בשנה האחרונה. תוך כדי כך נקוט עבד אלנאצר בצעדי-פיוס הפגנתיים כלפי ארצות-הברית, שהראשון בהם: הומנת אייזנהאור לביקור במצרים. צעד נוסף: שידול אצל פידל קאסטרו שירכך את עמדתו האנטיאמריקאית.

● עמדתו של דויד בן-גוריון בפרשת התפטרותו של לבון תקומם נגדו חלק ניכר מוצמרת ההסתדרות ומדעת-הקהל. פנחס לבון יטען, כי הגילוי שהמיסמכים אשר הוגשו בשעתו לוועדת השניים היו מזויפים, דיו כדי לטהר ולאחר מכל אשמה. לעומת זאת יתעקש ביג'י דוקא לערוך בירור ארוך לפני ועדת החקירה החזקה של חיים כהן. הסיבה: יהיה זה קרב-ניגונה, שמטרתו לחפות על ידי-טיפוחיו, שמעון פרס ושותפיו, או לכל

הפחות לתת להם זמן להתכונן לקרב. חמור במיוחד יהיה המצב אם פרס ושות' יטענו כי כל חלקם בפרשה לא בא אלא כדי לשרת את דויד בן-גוריון.

● למרות הבירור היסודי של פרשת לבון, ועל אף ההר הציבורי הרחב שפרשה זו תעורר, אין להניח כי יוודעו לציבור כל פרטי הפרשה. במיוחד ייעשה ניסיון לשמור בסוד את פרטי החקירה שלגביו הואשם לבון בשעתו ושנגללו אולץ להתפטר. מאחר שמקרה

(המשך מעמוד 6)
שום גיבוי, פנה באופן פומבי אל בן-גוריון בבקשת-תחנונים לחזור מיד לתפקיד שר-הבטחון, כדי להציל את המדינה.

בן-גוריון חזר. מיד השתרה מתיחות על הגבול. חיילי צה"ל התקיפו את עזה, והחלה השרשרת הגורלית של התקפה-תגמול-התקפה, שהובילה למיבצע-סיני ביש"המזל.

רק כעבור שנים נסתבר, מתוך פליטת של בן-גוריון עצמו, מה היתה האלטרנטיבה, למקרה שלבון לא יתפטר. יועציו הקרובים — זבראשם אהוד אבראל — הציעו לבן גוריון לחולל פשוט הפיכה צבאית, להעי

מיד את עצמו בראש דיקטטורה. אימפריה חדשה. היה נדמה כי ה' קאריירה של פנחס לבון גמורה, איש לא חלם או שיקרה הרסן הגמור: כי סילוקו מן הממשלה לא היה אלא ברכה סמוייה, התחלה של קאריירה חדשה לגמרי.

כמו הרוזן ממונטה קריסטו, שהקדיש את חייו לנקמה באנשים שגרמו לו ועל והרסו את חייו, החליט לבון להקדיש את חייו ל' חסימת דרכם הפוליטית של רודפיו, בניי טיפוחו של בן-גוריון. המכשיר סופק לו במקרה: ותיקי המפלגה, שלבם לא היה שלם עם דרך-הטיפול האכזרית בלבון, דאגו שיקבל את תפקיד המזכיר הכללי של ה' הסתדרות. באותם הימים היה נדמה כי זהו תפקיד כשני, סרר-כוח, נחית בהרבה מתפי קידו של שר במדינה.

אולם לבון תפס במהרה כי התפקיד טומן בחובו אפשרויות עצומות. מעלתו העיקרית: הוא בלתי-חלוי לחלוטין בממשלה. בעוד ש' כל שר בממשלה לא היה אלא עבד לבן-גוריון, היה מזכיר ההסתדרות מלך ברשות עצמו. בשקידה ובעקביות ביצר עמדה זו, ליכר סביבו צמרת יעילה, הכניע לרצונה גוי פים כלכליים אדירים והקים אימפריה חזקה. שעה ששרת שילם את מחיר פחדנותו ו' סילק מן הממשלה בבושת-פנים, מבלי ש' איש ינקוף אצבע למענו (כפי שהוא עצמו לא נקף אצבע להגנת לבון), הפך לבון ל' כוח ממדרגה ראשונה במדינה.

מגוף ה' השבוע בא המיבחן ה' גדול האמיתי של כוח זה. היה דרוש כוח מעשי, כדי להכריח את בן-גוריון לפתוח בחקירה העשוייה להסתיים בחיסול חניכיו הצעירים. הוא מינה ועדת-חקירה של שלושה: השופט העליון חיים כהן ושני אנשי בטחון.

כי הפעם אין לבון בודד. לצדו עומדים עסקני המפלגה, שהחלו מבינים כי קבוצת הצעירים, חסרי-המעצרים ורודפי-השררה, מסכנת את כולם. אם יתברר כי אמנם אורי גנה קונניה שפלה וצינית נגד לבון, עשוי הדבר לגרום לזעזוע שיקבור חוגים רחבים.

מדיניות

הסגנון החדש

מה תהיה דמותה של הנהלת המדיניות הישראלית כאשר יגיעו לשלטון הצעירים, אשר דויד בן-גוריון מיעד להם את ירושתו? השבוע ניתנה לכך דוגמה חותכת. הגיבור: משה דיין, שר החקלאות. דיין נשלח לייצג את ישראל בחגי-העצ' מאות בניגריה. ניגריה חשובה לישראל לא רק בשל היותה המדינה המערב-אפריקאית הגדולה ביותר (30.3 מיליון תושבים), לעומת 4.7 המיליון של גאנה, 2.5 המיליון של גינאה), אלא גם בהיותה מיצר הריאקציה הפרו-מערבית ביבשת השחררה. מדינה כזאת מחוסנת מפני חדירת השפעתו של גאמל עבד אלנאצר. בכל זאת היתה בחירתו של דיין, הגנרל של מיבצע סיני, לטכס אפריקאי זה, לפחות חוסר-טאקט.

בדרכו ללאנוס עבר דיין באדיס-אביבה, בירתו של גוראריה-יהודה האתיופית. בבירה זו קל להשיג ראיונות עם גדולי המדינה, זבראשם הקיסר בעל הזקן הציוני. היילה סלאסי קיבל את דיין, הצטלם עמו, פתח בדיון על השאלות הנוגעות לישראל. ביניהן:

● הרעיון להקים באתיופיה הפוריה חות-יענק ישראלי, בגודל של מאה אלף דונם. רעיון זה נכשל בשעתו בכורמה, אך הקיסר החבשי התייחס אליו בחיוב. העוקף, שאולי אינו ברור למבקר הסוף כמו דיין: השפעתו של הקיסר מחוץ לבירתו אפסית. אחרי השגת אישורו, יהיה צורך בתשלום העוקות לשורה ארוכה של נסיכים מקומיים, שהם השליטים בפועל. יתכן כי אחרי תהליך זה לא חתה העיסקה כדאית.

● פיתוח צידינג ישראלי בים-סוף, כש' כסיסו בגמל מסאוה (לשעבר באריתריאה האיסלקית, כיום תחת הכתר האתיופית), דיין,

המעוניין עדיין הרבה יותר במלחמה בערבים מאשר בכניית משקיות אפורות, הוא חסיד נלהב של רעיון זה, העשוי ליצור קוץ במותני העולם הערבי.

● סיבות משפחתיות". דיין התרשם מאד מתגובת הקיסר ושיריו. אין לדעת כרגע אם הערכה שניה תצדיק אופטימיות זו. אך המשך הפרשה היה גלוי לעין.

מדינאי מבוגר יותר היה ממשך בדרכו ישר לניגריה, מוחת בשקט לירושלים על תוצאות השיחות. כי חבש נמצאת במצב עדין כלפי העולם הערבי, ולפי המחנה הלאומי האפריקאי. אין הוא רוצה להיות מבודדת ביבשת. לא מכבר קיבלה ועידה כל-אפריקאית באדיס-אביבה החלטה אנטי-ישראלית קיצונית ביותר, ביוזמת קע"ם.

אולם דיין בן ה-44 לא יכול היה להתאפק. בניגוד לתוכנית שפורסמה מראש, לקח מטוס, מיהר חזרה לישראל, כדי לספר לדויד בן-גוריון על הצלחתו המזהירה. הוא דאג להזמין מיד את סוכני-הפרסום האישיים שלו בעתונים השונים, יצר כותרות רועשות. הידיעה על שובו פורסמה בהר-חבה בעתונות ובדויד. כעבור יומיים סס לניגריה. התוצאה הבטוחה מראש: אות אועקה במשרדי-החוץ בקאהיר ובחרטום, אירגון לחץ ערבי נגדי.

אנשים אחראים יותר בירושלים עקבו אחרי המעשה בחרדה. הם דאגו לפרסם כי עתונות ידיעה להחלשת המתח: דיין, כך נאמר, חזר לארץ „מטעמים משפחתיים“.

עתונות

על גלי ההשמצה

בין הסוכנים האישיים של נערי-הזווהר של בן-גוריון בעתונות, איש אינו מצטיין יותר מאלקנה גלי. כי גלי (לשעבר: גליבטר) כמעט הגיע בעצמו למעמד נערי-הזווהר. הוא היה מזכירו של בן-גוריון ויכול היה להתחרות בבוא המועד בטיי קולק וביצחק נבון. אולם משום-מה לא דרך כוכבו כראוי. הוא השניא את עצמו על פולה בן-גוריון, התפטר בני-סיבות מסתוריות, נשאר עוזר בדרג נמוך. בתור שכזה, מילא זמן-מה תפקיד צדדי: לערוך את המהדורה הצרפתית של הג'ואיש אובסרבר הלונדוני. שבועון זה מתפרנס מכספי ההסתדרות הציונית בריטניה ואוכל את לחמו של נחום גולדמן, אך הוא משרת ללא הגבלה את שמעון פרס, משה דיין ושות'. בעולם כולו, ובכלל זה במדינת ישראל, אין לקבוצת-החצר בטאון נאמן יותר.

עורך השבועון האנגלי הוא ג'ון קמחי, דמות השנויה במיכוח. פעם היה קמחי עת' נאי בריטי עולה, אך בימי מלחמת-העולם קרה לו משהו. בחוגי העתונות הבריטית החלו מדברים עליו בבוז, ודוברים בריטיים ממשלתיים החלו מזכירים את שמו תור הרמה קלה של גבות-העיניים. הדעה שגל-חשה: קמחי לא מוסמך, אין לתת בו אימון. 'שני משרתי האדונים'. אדם בעל שם

כזה, אבוד בעתונות הבריטית. אולם הוא יכול לעשות חיל בעתונות הישראלית-הציונית. גית. קמחי התקשר עם האנשים הנכונים, וזה לבטאון משלוי. אף שעתונו הפסיד סכו' מים נכבדים, לא היה לו קושי להקים סניף צרפתי. היווג בינו לבין אלקנה גלי בן ה-44 היה אידיאלי, כי שניהם שרתו את אותם האדונים.

ביתנים חדר גלי לעתונות העברית, הפך כתב פריסאי של ידיעות אחרונות (בשם אלי אבירם). הגירה נכונה יותר של תפקידיו: כתב חבורת נערי-הזווהר בצהרון הציוני. כתב הוא לא שכן אף שותפו. ההזדמנות הג'י דולה להוכיח את מסירותו לו באה לפני חורשיים, כאשר פירסם הארץ סידרת מאמרים של פרשנו הצבאי, סגן-אלוף ישראל בר, על ספר האחים ג'ון ודן קמחי, שני צדי הגבעה. קבע בר: הספר, המתמר להיות היסטוריה מוסמכת של מלחמת-הש"ם, כולל כממוצע שגיאה עובדתית אחת לעמוד. לאחים קמחי, בעלי היומרה המרקיעה-שחקים, אין המושג הקלוש ביותר על נושא ספרם.

עליה בדרגה לשרה. לדעת רבים מקציני תש"ח, היתה אף ביקורת עדינה מדי. כי האחים קמחי עברו כל גבול. הם מינו את יצחק שדה לסגן רמטכ"ל צה"ל בתקופת המלחמה, נתנו למשה דיין להציל את דגניה, העבירו שירות לירושלים כאשר הכביש היה חסום לחלוטין.

גרוע מזה: הם רוממו ללא בושה את המ' פקדים המקורבים של הפכו את האחרים לעפר ואפר. בעוד שהיו בן-גוריון עובד אצלם בדרגה אחת מעל לאלוהים, הם מבטי' לים כלאחר יד את שמעון אבירן ואת כל חזית הדרום, שחיתה החשובה ביותר של

אלוף צבי צור: שיחה ענו ביג'י על מינוי זששוב

זה הינו אירוע בטחוני חמור, יינקטו כל האמצעים הרשמיים לשומרו בסוד. ● אלוף צבי צור, פנח הרמטכ"ל לשעבר, שחזר ארצה השבוע משנתיים של השתלמות בחוץ-לארץ, יתמנה לתפקיד חדש בימים הקרובים. עוזרו של צור בתפקידו החדש ייקבעו בשיחה אשר תתקיים בין האלוף לבין שר הבטחון דויד בן גוריון. ● סערה חדשה מתבשלת בקרב המיעוט הערבי. הפעם יהיו מעורבים בפרשה זו רוב רובם של המורים הערביים מצד אחד, והסתדרות המורים מצד שני. העילה: החלטת מרכז המורים לנכות ממסכורתם של המורים הערביים. באופן אוטומטי, את דמי-המינוי על יומון ההסתדרות אליהם ועל שובעו ההסתדרות כשפה הערבית, העומד להופיע בקרב. המורים הערביים יטענו כי יש בצעד זה, לא רק משום כפייה כלכלית, אלא גם כפייה חברותית ופוליטית.

● בקרוב יתגלה כי העלאת מחיר חנייר עליידי ביתי החרושת בחררה נובעת מהפסדים שהיו לחברה, כתוצאה מביבובו חוסרי-יעילות. בין השאר, יש לצפות להעלאת יוורת האשמות נגד אנשים שניצלו את המיפעל לצבירת רווחים בלתי-הוגנים, ואילצו עליידי כך את המיפעל להעלות את מחירי תוצרתו הנהנית מהנהנה ממסלית מפני התחרות של נייר ייבוא. ● ראש עיריית חדרה, יצחק וירדקר, יצא בימים הקרובים בהאשמות חריפות נגד חבריו במפא"י בחררה. וירדקר אישים שניים מראשי מפא"י במקום בחתירה מתמדת תחת מעמדו כראש-העיר ובהסת-חברי המועצה ופקידי העיריה נגדו. בין המואשמים — כתב דבר בחררה.